Como podo multinivelar un currículo educativo?

En primeiro lugar, dous documentos de referencia:

Currículo de EP

Marco de onde extraemos a información para as unidades didácticas:

https://www.edu.xunta.gal/portal/guiadalomce/primaria/materias

No enlace de arriba pódense descargar en formato PDF e DOC organizados por materias e por curso. É recomendable descargalo en formato DOC porque permite facer copia e pega.

Modelo

É un documento en branco no que se recolle o esqueleto do que será a programación posterior.

Na primeira páxina desenvólvese un índice de contidos. Se facemos CTRL+click lévanos ao punto do documento que indica.

Para esta proposta, o contido partirá da materia de "Ciencias da natureza".

Material elaborado polo servizo de Educación das entidades de Down Galicia baixo licenza de Creative Commons permitindo a reprodución e modificación sempre que sexa sen ánimo de lucro e recoñecendo a autoría.

Paso a paso

Imos comezar multinivelando a materia de CIENCIAS NATURAIS. Para iso precisamos o currículo de primaria desta materia para o curso/UD que desexemos multinivelar.

Descargámolo en formato DOC.

Abrimos o documento MODELO na páxina 3, onde atopamos a seguinte táboa en branco.

Tamén abrimos o currículo da materia de 1º de EP e ubicámonos no bloque de contido que temos seleccionado, neste caso: BLOQUE 3. OS SERES VIVOS.

CURSO	CONTENIDOS	CRITERIOS	ESTÁNDARES
1º			
2º			
3º			
4º			
5º			
6º			

Material elaborado polo servizo de Educación das entidades de Down Galicia baixo licenza de Creative Commons permitindo a reprodución e modificación sempre que sexa sen ánimo de lucro e recoñecendo a autoría.

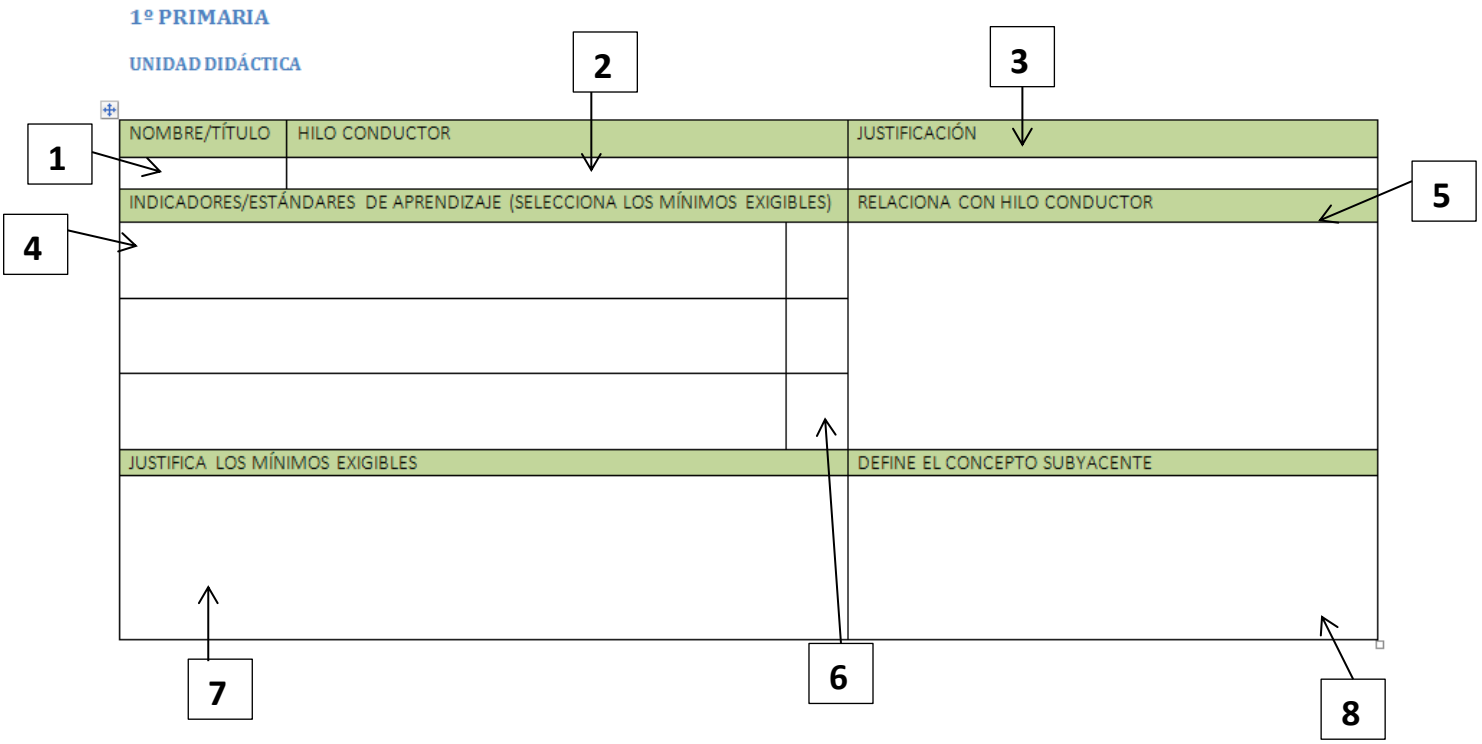
ÁREA	CIENCIAS DA NATUREZA		CURSO	PRIMEIRO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
• e • d • h • k • m	• B2.2. Comparación con outros seres vivos. • B2.3. Observación de igualdades e diferenzas entre as persoas. • B2.4. Identificación das partes do corpo humano. • B2.5. Identificación e verbalización de emocións (medo, tristura, enfado, ledicia) e sentimentos propios e alleos.	a diversidade.	• CNB2.1.2. Recoñece partes do propio corpo.	• CMCCT • CSC
			• CNB2.1.3. Verbaliza e comparte emocións e sentimentos propios e alleos.	• CMCCT • CCL • CSC
• a • b • d • h • k • m	• B2.6. Hábitos que inflúen nunha vida saudable: alimentación variada e equilibrada, a hixiene persoal, o exercicio físico regulado, o descanso e a adecuada utilización do tempo de lecer.	• B2.2. Coñecer e valorar a relación entre o benestar e a práctica de determinados hábitos: a hixiene persoal, a alimentación variada, o exercicio físico regulado sen excesos ou o descanso diario.	• CNB2.2.1. Relaciona a vida saudable cunha alimentación adecuada.	• CMCCT • CSC
			• CNB2.2.2. Relaciona o exercicio físico, os hábitos de hixiene e o tempo de lecer coa propia saúde.	• CMCT • CSC
• b • c • e • g • h	• B2.7. Identificación de alimentos diarios necesarios. • B2.8. Análise e costumes na alimentación diaria.	• B2.3. Deseñar, de forma colectiva, un menú semanal de merendas saudables para o recreo.	• CNB2.3.1. Analiza os seus costumes na alimentación diaria e aplica o menú semanal de merendas na escola.	• CMCCT • CSIEE
BLOQUE 3. OS SERES VIVOS				
• e • h	• B3.1. Os seres vivos: as plantas e os animais. • B3.2. Identificación das características e	• B3.1. Identificar e explicar en diferentes soportes, as principais características das plantas e dos	• CNB3.1.1. Explica as principais diferenzas entre plantas e animais empregando diferentes soportes.	• CMCCT • CCL

ÁREA	CIENCIAS DA NATUREZA		CURSO	PRIMEIRO
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
• l	dos comportamentos de animais e plantas para adaptarse ao seu medio.	animais.	• CNB3.1.2. Identifica e describe, con criterios elementais, animais e plantas do	• CMCCT
			• CNB3.1.3. Amosa condutas de r coidado cara aos seres vivos.	
• a • b • c • e • h • i • j • l • m • o	• B3.3. Observación e identificación de animais e plantas do contorno. • B3.4. Clasificación e rexistro dos seres vivos do contorno segundo criterios observables e variados empregando diferentes soportes. • B3.5. Valoración da responsabilidade no coidado de plantas e animais domésticos e do contorno.	• B3.2. Observar e identificar, de maneira elemental e en equipo, algún ser vivo no seu medio natural ou na aula e comunicar de xeito oral e escrito os resultados, empregando diferentes soportes.	• CNB3.2.1. Recolle datos a partir da súa observación e comunícaos empregando diferentes soportes.	• CMCCT • CCL • CAA • CSIEE • CD

Copiamos o seu contido na táboa do modelo

CURSO	CONTENIDOS	CRITERIOS	ESTÁNDARES
1º	B3.1. Os seres vivos: as plantas e os animais. B3.2. Identificación das características e dos comportamentos de animais e plantas para adaptarse ao seu medio.	B3.1. Identificar e explicar en diferentes soportes, as principais características das plantas e dos animais.	CNB3.1.1. Explica as principais diferenzas entre plantas e animais empregando diferentes soportes. CNB3.1.2. Identifica e describe, con criterios elementais, animais e plantas do seu contorno. CNB3.1.3. Amosa condutas de respecto e coidado cara aos seres vivos.
	B3.3. Observación e identificación de animais e plantas do contorno. B3.4. Clasificación e rexistro dos seres vivos do contorno segundo criterios observables e variados empregando diferentes soportes. B3.5. Valoración da responsabilidade no coidado de plantas e animais domésticos e do contorno. B3.3. Observación e identificación de animais e plantas do contorno. B3.4. Clasificación e rexistro dos seres vivos do contorno segundo criterios observables e variados empregando diferentes soportes. B3.5. Valoración da responsabilidade no coidado de plantas e animais domésticos e do contorno.	B3.2. Observar e identificar, de maneira elemental e en equipo, algún ser vivo no seu medio natural ou na aula e comunicar de xeito oral e escrito os resultados, empregando diferentes soportes.	CNB3.2.1. Recolle datos a partir da súa observación e comunícaos empregando diferentes soportes.

Material elaborado polo servizo de Educación das entidades de Down Galicia baixo licenza de Creative Commons permitindo a reprodución e modificación sempre que sexa sen ánimo de lucro e recoñecendo a autoría.

1. **NOME/TÍTULO**: o título que queremos poñerlle á UD
2. **FÍO CONDUTOR**: trátase da actividade ou idea principal en torno á que xirará a UD.
3. **XUSTIFICACIÓN:** Por que ese fío condutor?
4. **INDICADORES/ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE:** aquí copiaremos os estándares de aprendizaxe que se establecen no currículo oficial. Cando os teñamos seleccionaremos os mínimos esixibles para esa UD.
5. **RELACIONA CON FÍO CONDUTOR:** relacionar os estándares de aprendizaxe co fío condutor que temos formulado
6. **PONDERACIÓN:** tendo en conta os estándares que temos escollido como mínimos esixibles, damos unha ponderación (sobre o 100%) a cada un deles.
7. **XUSTIFICA MÍNIMOS ESIXIBLES:** por que se elixen eses mínimos?
8. **DEFINE O CONCEPTO SUBXACENTE:** o concepto CLAVE de toda a unidade didáctica.

Material elaborado polo servizo de Educación das entidades de Down Galicia baixo licenza de Creative Commons permitindo a reprodución e modificación sempre que sexa sen ánimo de lucro e recoñecendo a autoría.

Debe quedar algo similar a isto:

NOME/TÍTULO	FÍO CONDUTOR		XUSTIFICACIÓN
OS SERES VIVOS	Coñecer os seres vivos da súa localidade elaborando un pequeno mural interactivo que recolla características e diferenzas elementais entre animais e plantas.		A realización do mural, partindo do coñecemento da súa contorna máis próxima, favorecerá, ademais da interiorización de contidos, a adopción de condutas de respecto e coidado cara os seres vivos.
INDICADORES/ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE (SELECCIONA OS MÍNIMOS ESIXIBLES)			**RELACIONA CO FÍO CONDUTOR**
CNB3.1.1. Explica as principais diferenzas entre plantas e animais empregando diferentes soportes		**50%**	O mural permitiranos avaliar os coñecementos adquiridos durante o proceso de elaboración a través de diferentes actividades e tarefas formuladas durante o mesmo. Da mesma forma, permite unha avaliación que non se limita unicamente ao escrito.
CNB3.1.2. Identifica e describe, con criterios elementais, animais e plantas da súa contorna		**20%**	
CNB3.1.3. Amosa condutas de respecto e coidado cara os seres vivos		**30%**	
XUSTIFICA OS MÍNIMOS ESIXIBLES			**DEFINE O CONCEPTO SUBXACENTE**
CNB3.1.1. Este indicador resulta fundamental para valorar se o alumnado é capaz de identificar as diferenzas básicas entre animais e plantas. **CNB3.1.3.** O respecto ao medioambiente e aos seres vivos é clave no desenvolvemento persoal do			Coñecer e describir diferenzas entre animais e plantas da contorna, valorándoas e respectándoas.

Como se pode ver, NON se eliminan nin se modifican elementos do currículo. Pondéranse en función do seu peso e importancia para cada UD.

Unha vez que temos a UD formulada, podemos desenvolver os contidos cubrindo a seguinte táboa:

CONTIDOS			
SELECCIONADOS POLO DOCENTE			**SELECCIONADOS POLO ALUMNADO**
CONTIDOS NUCLEARES Forman o concepto subxacente	**CONTIDOS COMPLEMENTARIOS** Satisfacción do currículo Complementan o concepto subxacente	**CONTIDOS ENRIQUECEMENTO** Axuste ás súas necesidades Alternativos (elección) Currículo contextualizado	**CONTIDOS PERSONALIZADOS** Axustados ao interés do alumnado

1 2 3 4

Material elaborado polo servizo de Educación das entidades de Down Galicia baixo licenza de Creative Commons permitindo a reprodución e modificación sempre que sexa sen ánimo de lucro e recoñecendo a autoría.

1. **CONTIDOS NUCLEARES**: son aqueles que forman o concepto subxacente, é dicir os contidos máis importantes da unidade. Extraeranse da táboa de bloques seleccionados.

CURSO	CONTENIDOS	CRITERIOS	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE
1º	B3.1. Os seres vivos: as prantas e os animais B3.2. Identificación das características e dos comportamentos de animais e prantas para adaptarse ao seu medio	B3.1. Identificar e explicar en diferentes soportes as principais características das prantas e dos animais	CNB3.1.1. Explica as principais diferenzas entre prantas e animais empregando diferentes soportes. CNB3.1.2. Identifica e describe, con criterios elementais, animais e prantas da túa contorna. CNB3.1.3. Amosa condutas de respecto e coidado cara os seres vivos.

2. **CONTIDOS COMPLEMENTARIOS**: Aínda que relevantes, son aqueles contidos que están chamados a satisfacer o currículo. Son un complemento ao contido subxacente.

CURSO	CONTENIDOS	CRITERIOS	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE
1º	B3.1. Os seres vivos: as prantas e os animais B3.2. Identificación das características e dos comportamentos de animais e prantas para adaptarse ao seu medio	B3.1. Identificar e explicar en diferentes soportes as principais características das prantas e dos animais	CNB3.1.1. Explica as principais diferenzas entre prantas e animais empregando diferentes soportes. CNB3.1.2. Identifica e describe, con criterios elementais, animais e prantas da túa contorna. CNB3.1.3. Amosa condutas de respecto e coidado cara os seres vivos.

3. **CONTIDOS DE ENRIQUECIMENTO:** trátase de contidos pensados para ampliar información ou coñecemento máis alá do proposto no currículo, ben sexa polo axuste ás necesidades do alumnado, por ofrecer alternativas ou por contextualizalo.

4. **CONTIDOS PERSONALIZADOS:** trátase de contidos que podemos introducir para satisfacer os intereses do noso alumnado.

Unha vez cuberta a táboa debe quedar algo así:

CONTIDOS			
SELECCIONADOS POLO DOCENTE			SELECCIONADOS POLO ALUMNADO
CONTIDOS NUCLEARES Forman o concepto subxacente	CONTIDOS COMPLEMENTARIOS Satisfacción do currículo Complementan o concepto subxacente	CONTIDOS ENRIQUECEMENTO Axuste ás súas necesidades Alternativos (elección) Currículo contextualizado	CONTIDOS PERSONALIZADOS Axustados ao interés do alumnado
B3.1. Os seres vivos: as prantas e os animais	B3.2. Identificación das características e dos comportamentos de animais e prantas para adaptarse ao seu medio	1. Introdución do comportamento animal no medio 2. Introdución da categorización e clasificación animal	

Material elaborado polo servizo de Educación das entidades de Down Galicia baixo licenza de Creative Commons permitindo a reprodución e modificación sempre que sexa sen ánimo de lucro e recoñecendo a autoría.

A continuación cubriremos a táboa de ACTIVIDADES MULTINIVEL - DUA:

ACTIVIDADES MULTINIVEL - DUA

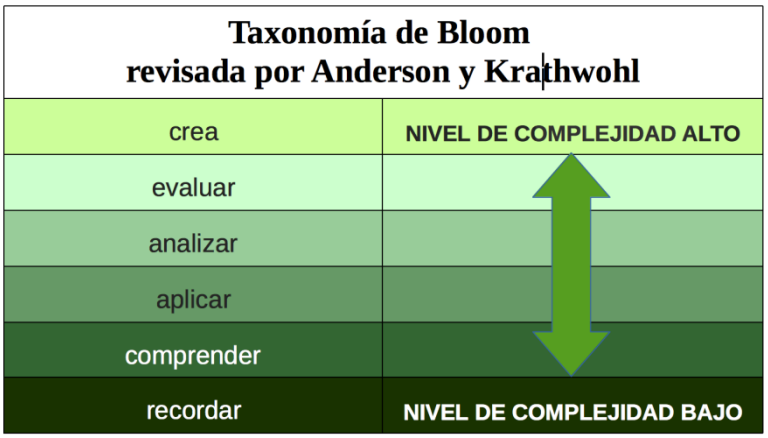
DESEÑO DE ACTIVIDADES OBRIGATORIAS			
ACTIVIDADE OBRIGATORIA Para satisfacer contidos nucleares e complementarios	**PRESENTACIÓN** Baseado en DUA	**DESENVOLVEMENTO MÚLTIPLE** Baseado en Bloom Dinámicas cooperativas	**EXPRESIÓN MÚLTIPLE** Baseado en DUA
		REC- COMP- APLIC- ANALIZ- EVAL- CRE-	
		REC- COMP- APLIC- ANALIZ-	

1 2 3 4

1. **ACTIVIDADE OBRIGATORIA:** neste apartado poremos o "título" da actividade a realizar, relacionada cos contidos nucleares e complementarios que temos delimitado anteriormente.

2. **PRESENTACIÓN:** delimitaremos o tipo de presentación da actividade seguindo parámetros DUA:
   a. Lectura fácil
   b. Apoios visuais
   c. Material manipulativo
   d. Glosario
   e. Subtitulado de vídeos
   f. …

3. **DESENVOLVEMENTO MÚLTIPLE:** baseado na Taxonomía de Bloom, trátase de especificar as actividades que se levarán a cabo partindo das categorías formuladas por este autor.

Material elaborado polo servizo de Educación das entidades de Down Galicia baixo licenza de Creative Commons permitindo a reprodución e modificación sempre que sexa sen ánimo de lucro e recoñecendo a autoría.

Procesos cognitivos de orden inferior → Procesos cognitivos de orden superior

RECORDAR	COMPRENDER	APLICAR	ANALIZAR	EVALUAR	CREAR
Recordar hechos/datos sin necesidad de entender. Se muestra material aprendido previamente mediante el recuerdo de términos, conceptos básicos y respuestas.	Mostrar entendimiento a la hora de encontrar información del texto. Se demuestra comprensión básica de hechos e ideas.	Usar en una nueva situación. Resolver problemas mediante la aplicación de conocimiento, hechos o técnicas previamente adquiridas en una manera diferente.	Examinar en detalle. Examinar y descomponer la información en partes identificando los motivos o causas; realizar inferencias y encontrar evidencias que apoyen las generalizaciones.	Justificar. Presentar y defender opiniones realizando juicios sobre la información, la validez de ideas o la calidad de un trabajo basándose en una serie de criterios.	Cambiar o crear algo nuevo. Recopilar información de una manera diferente combinando sus elementos en un nuevo modelo o proponer soluciones alternativas.
PALABRAS CLAVE:	**PALABRAS CLAVE:**	**PALABRAS CLAVE:**	**PALABRAS CLAVE:**	**PALABRAS CLAVE:**	**PALABRAS CLAVE:**
Elegir observar mostrar Copiar omitir deletrear Definir rastrear afirmar Decir cuándo duplicar Citar repetir qué leer relacionar nombrar Quién listar repetir Recitar escribir localizar Cómo dónde Memorizar Por qué reconocer	Preguntar esquematizar Generalizar predecir Clasificar dar ejemplos Comparar relacionar Contrastar ilustrar Parafrasear demostrar Informar discutir Inferir revisar Interpretar mostrar Explicar resumir Expresar observar Traducir	Actuar emplear practicar Identificar seleccionar agrupar Calcular elegir resumir Entrevistar planear desarrollar Enseñar transferir interpretar Usar demostrar categorizar Conectar dramatizar construir Planear manipular resolver Simular seleccionar unir Hacer uso organizar	Examinar priorizar encontrar Centrarse agrupar asumir Razonar destacar causa-efecto Inferencia separar aislar Comparar distinguir reorganizar Dividir motivar diferenciar Buscar similitudes descomponer Inspeccionar Investigar Simplificar categorizar Preguntar ordenar Elegir poner a prueba Establecer observar Encuestar	Medir opinar argumentar Evaluar premiar testar Decidir debatir convencer Apoyar explicar seleccionar Defender comparar deducir Justificar percibir recomendar Criticar probar estimar Juzgar influir persuadir Valorar demostrar	Adaptar estimar planear Añadir experimentar testar Construir extender sustituir Cambiar formular reescribir Combinar hipotetizar suponer Componer innovar teorizar Compilar mejorar pensar Componer maximizar simplificar Crear minimizar proponer Descubir modelar visualizar Diseñar modificar Desarrollar originar Elaborar transformar
ACCIONES / **RESULTADO**	**ACCIONES** / **RESULTADO**	**ACCIONES** / **RESULTADO**	**ACCIONES** / **RESULTADO**	**ACCIONES** / **RESULTADO**	**ACCIONES** / **RESULTADO**
Describir Definición Encontrar Hechos Identificar Etiquetado Listar Listado Localizar Cuestionario Nombrar Reproducción Reconocer Test Recuperar Cuaderno Fotocopia	Clasificar Colección Comparar Ejemplos Ejemplificar Explicación Explicar Etiquetado Inferir Listado Interpretar Esquema Parafrasear Cuestionario Resumir Resumen Muestra y cuenta	Desempeñar Demostración Ejecutar Diario Implementar Ilustraciones Usar Entrevista Emplear interpretación Realizar Simulación Presentación Dibujo	Atribuir Reseña Deconstruir Gráfica Integrar Lista de control Organizar Base de datos Esquematizar Gráfico Estructurar Informe Encuesta Hoja de cálculo	Atribuir reseña Comprobar gráfica Deconstruir base de datos Integrar informe Organizar hoja de cálculo Esquematizar encuesta Estrucutrar	Construir anuncio Diseñar película Trazar juego Idear dibujar Planificar plan Producir proyecto Hacer canción Historia Producto audiovisual
PREGUNTAS	**PREGUNTAS**	**PREGUNTAS**	**PREGUNTAS**	**PREGUNTAS**	**PREGUNTAS**
¿Puedes enumerar...? ¿Puedes recordar...? ¿Puedes seleccionar...? ¿Cómo ocurrió....? ¿Cómo es...? ¿Cómo describirías...? ¿Podrías explicar...? ¿Cómo mostrarías...? ¿Qué es...? ¿Cuál....? ¿Quién fue...? ¿Quiénes fueron los principales....? ¿Por qué...?	¿Puedes explicar que está ocurriendo....? ¿Cómo clasificarías...? ¿Cómo compararías/contrastarías...? ¿Cómo podrías parafrasear el ¿significado de....? ¿Cómo resumirías...? ¿Qué puedes decir sobre...? ¿Cuál es la mejor respuesta...? ¿Qué afirmaciones apoyan...? ¿Podrías afirmar o interpretar en tus propias palabras...?	¿Cómo usarías....? ¿Qué ejemplos sobre....puedes encontrar? ¿Cómo organizarías... para presentar...? ¿Cómo aplicarías lo que has aprendido para desarrollar...? ¿Qué enfoque usarías para...? ¿Qué aspectos seleccionarías para mostrar...? ¿Qué preguntas harías en una entrevista a...?	¿Cuáles son las partes o rasgos de...? ¿En qué aspectos está.... ¿Relacionado/a con...? ¿Por qué opinas que...? ¿Qué motivo hay para...? ¿Puedes hacer un listado de las partes...? ¿Qué ideas justifican...? ¿Qué conclusiones extraes de...? ¿Qué evidencias de.... encuentras? ¿Puedes distinguir entre...? ¿Cuál es la relación entre...? ¿Cuál es la función de...?	¿Estás de acuerdo con...? ¿Cuál es tu opinión sobre...? ¿Cómo comprobarías...? ¿Sería mejor si...? ¿Por qué ese personaje...? ¿Cómo valorarías...? ¿Cómo determinarías...? ¿Cómo priorizarías...? ¿Qué información podrías para apoyar tu punto de vista? ¿Cómo justificarías...? ¿Qué datos te llevaron a esa conclusión? ¿Qué seleccionarías para...? ¿Qué elección hubieras tomado si...?	¿Qué cambios harías para...? ¿Cómo mejorarías...? ¿Qué pasaría si...? ¿Podrías proponer una alternativa? ¿Puedes elaborar....basándote en....? ¿De qué forma evaluarías...? ¿Podrías formular una teoría alternativa? ¿Qué harías para maximizar/minimizar...? ¿Cómo pondrías a prueba...? ¿Podrías construir un modelo que cambie...? ¿Se te ocurre un modo original para...? ¿Cómo cambiarías el guión/plan? ¿Cómo adaptarías... para...?

Material elaborado polo servizo de Educación das entidades de Down Galicia baixo licenza de Creative Commons permitindo a reprodución e modificación sempre que sexa sen ánimo de lucro e recoñecendo a autoría.

DESEÑO DE ACTIVIDADES OBRIGATORIAS			
ACTIVIDADE OBRIGATORIA Para satisfacer contidos nucleares e complementarios	**PRESENTACIÓN** Baseado en DUA	**DESENVOLVEMENTO MÚLTIPLE** Baseado en *Bloom* Dinámicas cooperativas	**EXPRESIÓN MÚLTIPLE** Baseado en DUA
1. Visionado de vídeo: Diferenzas entre animais e plantas https://youtu.be/VyKwgfpA7ZM (Contido B3.1; B3.2)	**Subtitulado de vídeo** **Material manipulativo**	**REC -** Elaborar un listado das características dos animais e as plantas **COMP -** Explicar brevemente as similitudes entre animais e plantas **APLIC -** Elaborar unha comparativa entre as diferenzas entre animais e plantas **ANALIZ -** Explicar porque se dan estas diferenzas **EVAL -** Por que as plantas e os animais son diferentes? **CRE -** Explicar de forma creativa máis diferenzas ademais das definidas no vídeo	**Redacción** **Gravar audio/vídeo** **Debuxo/copia/esquema**
2. Lectura do texto: Os animais (Contido B3.1; B3.2)	**Lectura fácil (LF)** **Apoios visuais (AV)** **Gravación de audio** **Material manipulativo (MM)** **Glosario de termos (G)**	**REC -** Completar definicións dadas **COMP -** Responder a preguntas literais **APLIC -** Relacionar conceptos dados co vídeo **ANALIZ -** Elaborar un pequeno esquema coas ideas máis importantes sobre o lido/traballado **EVAL -** Elixir a característica máis importante e dicir por que **CRE -** Elaborar proposta para mural/parte animais	**Redacción** **Tipo test** **Gravar audio/vídeo** **Debuxo/copia/esquema** **Proposta de velcro (resposta a preguntas)** **Organizadores gráficos** **Plantilla de mural**

Material elaborado polo servizo de Educación das entidades de Down Galicia baixo licenza de Creative Commons permitindo a reprodución e modificación sempre que sexa sen ánimo de lucro e recoñecendo a autoría.

DESEÑO DE ACTIVIDADES OBRIGATORIAS			
ACTIVIDADE OBRIGATORIA Para satisfacer contidos nucleares e complementarios	**PRESENTACIÓN** Baseado en DUA	**DESENVOLVEMENTO MÚLTIPLE** Baseado en *Bloom* Dinámicas cooperativas	**EXPRESIÓN MÚLTIPLE** Baseado en DUA
3. Lectura do texto: As plantas (Contido B3.1; B3.2)	**Lectura fácil (LF)** **Apoios visuais (AV)** **Gravación de audio** **Material manipulativo (MM)** **Glosario de termos (G)**	**REC -** Completar definicións dadas **COMP -** Responder a preguntas literais **APLIC -** Relacionar conceptos dados co vídeo **ANALIZ -** Elaborar un pequeno esquema coas ideas máis importantes sobre o lido/traballado **EVAL -** Elixir a característica máis importante e dicir por que **CRE -** Elaborar proposta para mural/parte plantas	**Redacción** **Tipo test** **Gravar audio/vídeo** **Debuxo/copia/esquema** **Proposta de velcro (resposta a preguntas)** **Organizadores gráficos** **Plantilla de mural**
4. Visita á aula da natureza do Río Miño http://auladanaturezadoriominho.blogspot.com (Contido B3.1; B3.2)	**Anticipación con guións sociais e lectura do folleto** (LF/AV/MM/G)	**REC -** Listado de plantas e animais da contorna próxima **COMP -** Elaborar un mapa mental das plantas e animais da contorna e as súas características	**Redacción** **Gravar audio/vídeo** **Debuxo/copia/esquema** **Proposta de velcro**

Debería quedar algo similar ao exemplo anterior.

Seguindo tamén os parámetros DUA, na fase de deseño da lección, resulta FUNDAMENTAL realizar unha análise de posibles barreiras que podan xurdir no desenvolvemento das actividades na aula, para poder anticipalas e resolvelas.

Material elaborado polo servizo de Educación das entidades de Down Galicia baixo licenza de Creative Commons permitindo a reprodución e modificación sempre que sexa sen ánimo de lucro e recoñecendo a autoría.